

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНІ СТУДІЇ: СОЛЬФЕДЖІО

(III курс)

Напрямок підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»
Професійне спрямування «Сольний спів»
Освітній рівень перший (бакалаврський)

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма **Музично-теоретичні студії: Сольфеджіо** для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», професійне спрямування «Сольний спів».

Розробник: Ягодзинська Ірина Олександрівна, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва, кандидат мистецтвознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри теорії та
методики музичного мистецтва _____

(підпис)

О.М. Олексюк

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	5
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
III. ПРОГРАМА	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI. Хроматизм. Відхилення. Гармонічне сольфеджіо.....	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VII. Модуляція. Сильове сольфеджіо.....	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни Музично-теоретичні студії: «Сольфеджіо» III курс.....	1
V. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА (ПРОЕКТ).....	1
VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	12
VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	14
VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:	16
IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ	16
X. ПРИКЛАДИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ	16
XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА/ МАТЕРІАЛИ:.....	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

«Музично-теоретичні студії: Сольфеджіо» є практичною музично-теоретичною дисципліною, яка формує у студентів спеціальності «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів» певну систему слухових уявлень, умінь та навичок, необхідних для професійної діяльності майбутнього фахівця – соліста-вокаліста. Дисципліна спрямована на системний, методичний розвиток музичних здібностей: інтонаційної компетентності, метроритмічного відчуття, музичної пам'яті, музично-слухових уявлень, тобто музично-слухового досвіду. У запропонованому курсі задіяні також елементи гармонічного і стильового сольфеджіо, спрямованого на розвиток музично-слухових уявлень студентів щодо стилістичних особливостей музики в різні історичні періоди.

Мета курсу - формування і розвиток музично-слухового досвіду студента, що передбачає вільне оперування інтонаційним музичним матеріалом, слухацьку та виконавську компетентність, уміння цілісно сприймати музичний твір та відтворювати не тільки окремі елементи музичної мови, але й музичний твір у його художній цілісності.

Завдання курсу:

- формування навичок чистого інтонування та визначення на слух елементів музичної мови;
- формування навички вільного читання з листа мелодичних фрагментів та хорових партитур;
- розвиток внутрішнього слуху (вчити визначати стиль та характер музичного твору без програвання його на інструменті, визначати мелодичні та ладові особливості, гармонічну мову хорової партитури, її ладо-тональні і темпові зміни, композиційні особливості);
- розвиток навички ансамблевого виконання хорових партитур;
- розвиток навички аналізування музичних творів та елементів музичної мови;
- формування осмисленого ставлення до музичного мистецтва різних епох;
- формування навичок запису одноголосного та двоголосного диктанту;
- розвиток навички добору акомпанементу до заданої мелодії (класико-романтичного стилю або естрадно-джазового);
- формування та розвиток креативного мислення, навичок компонування та аранжування музичних творів або музичних фрагментів приналежних до різних стильових епох.

У процесі вивчення курсу студент формує такі професійні **компетентності**:

– *музично-теоретичну*:

- знання, розуміння і здатність застосовувати на практиці основні положення теорії музики, аналізу музичних творів, поліфонії, гармонії;
- уміння вільно читати з листа музичні приклади певного рівня інтонаційно-ритмічної складності;
- уміння записати на слух мелодію в будь-якому стилі та тональності;
- уміння по пам'яті відтворити певні засоби музичної виразності;
- уміння добору акомпанементу до заданої мелодії на музичному інструменті з використанням особливостей різних видів гармонії та фактури;

– *інформаційно-комунікаційну*:

- навичка самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- уміння відшукувати, систематизувати та аналізувати інформацію;
- уміння створювати мультимедійні презентації, складати анотації, коментарі до музичних творів;
- уміння послуговуватися мультимедійними програмами та онлайн-платформами з дисципліни Музично-теоретичні студії: Сольфеджіо та укладати зразки мультимедійних завдань.

Вивчення курсу Музично-теоретичні студії: Сольфеджіо здійснюється в тісному зв'язку з вивченням таких музично-теоретичних дисциплін як гармонія, поліфонія, аналіз музичних творів

(поліфонія) та передбачає створення студентами результативного творчого проекту, який синтезує програмні результати вивчення зазначених дисциплін та презентує рівень навчальних досягнень студентів у творчій формі.

Навчальний матеріал дисципліни побудований на прикладах світової та української класичної та естрадної музики, творів сучасних українських та зарубіжних композиторів, народної української творчості, творів із шкільного репертуару. З метою підвищення ефективності навчання та досягнення високих програмних результатів студентами з різним рівнем підготовки, а також розвитку інформаційно-комунікаційної компетенції студентів, у курсі передбачено використання мультимедійних збірок музичних диктантів, мультимедійних програм з слухових тренувань та основ композиції, а також онлайн-платформ для створення музичних семплів та аудіо-композицій.

Програмні результати навчання:

- розвинені музично-слухові уявлення та інтонаційна компетентність;
- сформовані навички музично-слухового аналізу та відтворення елементів музичної мови;
- уміння цілісно сприймати музичних твір будь-якої доби, стилю або жанру та інтерпретувати його;
- сформовані початкові композиторські навички;
- володіння навичками самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет та методами його оброблення із застосуванням сучасних музично-інформаційних технологій;
- мисленнева активність, творчий підхід до розв’язання нестандартних творчих ситуацій і завдань;
- розвинена музично-інформаційна компетентність.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування особистості фахівця вищої кваліфікації.

Курс	Напрямок, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 2</p> <p>Змістові модулі: 6 – 7</p> <p>Загальний обсяг: 5 семестр – 30 годин 6 семестр – 30 годин</p> <p>Тижневих годин: 1 година</p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 0202 «Мистецтво»</p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: 6.020204 «Музичне мистецтво» Професійне спрямування «Сольний спів»</p> <p>Освітній рівень перший (бакалаврський)</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3</p> <p>Семестри: 5, 6</p> <p>Лабораторні заняття: 5 семестр – 17 годин 6 семестр – 12 годин</p> <p>Семінарські заняття: 4 години</p> <p>Модульний контроль: 2 години</p> <p>Самостійна робота: 15 годин</p> <p>Семестровий контроль: 10 годин</p> <p>Види контролю: екзамен</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять і розподіл годин				
			Лабор	Семін/з	Мкр	Сам/р	Семестр/к
V семестр. Модуль VI Хроматизм. Відхилення. Гармонічне сольфеджіо							
6.1	Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації	5	4			1	
6.2	Відхилення в тональності першого ступеня спорідненості	5	4			1	
6.3	Відхилення в тональності другого ступеня спорідненості	5	4			1	
6.4.	Інтонаційні складності гармонічного сольфеджіо	8	5	2		1	
	Модульний контроль	2			2		
	Семестровий контроль	5					5
Разом		30	17	2	2	4	5
Всього за V семестр		30	17	2	2	4	5
VI семестр. Модуль VII. Модуляція. Сильове сольфеджіо							
7.1.	Модуляція в тональності першого ступеня спорідненості	8	4			4	
7.2.	Модуляція в тональності другого ступеня спорідненості	8	4			4	
7.3.	Інтонаційні складності стильового сольфеджіо	7	4	2		3	
	Семестровий контроль	5					5
Разом				2			
Всього за VI семестр		30	12	2		11	5
Всього		60	29	4	2	15	10

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI. Хроматизм. Відхилення. Гармонічне сольфеджіо.

Тема 6.1. Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації (4 год.)

Мета: набуття навичок визначення, інтонування різновидів альтерації в мажорі (мелодика, інтервали, акорди), аналізу особливостей розташування альтерованих акордів і використання їх в каденцій них зворотах.

Матеріали: 1-6

Тема 6.2. Відхилення в тональності першого ступеня спорідненості (4 год.)

Мета: набуття навичок сприйняття колористичної та експресивної сторони гармонії в її ускладнених формах, усвідомлення художніх закономірностей композиторських нотацій XIX – XX ст.; осмислення функціональної природи альтерованих акордів, визначення певних змін в структурі акорду, аналізу та інтонування гармонічних зворотів з різними альтерованими акордами.

Матеріали: 1-6

Тема 6.3. Відхилення в тональності другого ступеня спорідненості (4 год.)

Мета: набуття навичок визначення відхилень, засобу їх здійснення в межах періоду, відпрацювання співу гармонічних зворотів з відхиленням в тональності доміанти.

Матеріали: 1-6

Тема 6.4. Інтонаційні складності гармонічного сольфеджіо (5 год.)

Мета: розвиток відчуття тонального розвитку в музичній тканині, накопичення слухових вражень тональних співвідношень; набуття навичок визначення побічних тональностей, шляхів змін тональностей в середній побудові, відпрацювання відхилень в тональності субдомінанти.

Матеріали: 1-6

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Завдання:

Налаштування в тональності:

- за камертоном, з подальшим оспівуванням звуків тонічного тризвуку;
- від попередньої тональності.

Інтонаційні вправи:

- звукоряди мажору та мінору в поступовому русі (вгору і вниз) з альтерацією нестійких ступенів ладу;
- двоголосні розспівки з хроматичними допоміжними та хроматичними звуками взятими стрибком і кілька пов'язаних між собою хроматичних звуків;
- інтервали та акорди від тону вгору або вниз у довільному порядку;

Сольмізація:

- одноголосна мелодія у класико-романтичному стилі з певними інтонаційними складностями;
- джазовий стандарт або уривок класичної арії (романсу, пісні тощо) з подальшим транспонування на два тони нижче;
- один з голосів хорової партитури, виконуючи при цьому хорову фактуру твору на музичному інструменті;

Слуховий аналіз:

- визначити інтервальну або акордову послідовність;
- визначити ланцюг відхилень у гармонічній послідовності;

- зазначити елементи музичної мови заграного на фортепіано музичного твору: форму, ладо-тональність, метро-ритмічні особливості, тощо;

Диктант:

- проспівати з назвою нот або заграти на музичному інструментів одноголосний уривок з певними ритмо-інтонаційними складностями;
- записати по пам'яті у заданій тональності уривок джазового стандарту;

Творче завдання:

- добір акомпанементу до заданої мелодії у різних фактурних варіантах;
- складання мелодичного фрагменту, що містить задані інтонаційні складності або метро-ритмічні особливості.

Матеріали до модульної контрольної роботи: 1-6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VII. Модуляція. Сильове сольфеджіо

Тема 7.1. Модуляція в тональності першого ступеня спорідненості – 4 год.

Мета: набуття навичок визначення, інтонування різновидів альтерації в мажорі (мелодика, інтервали, акорди), аналізу особливостей розташування альтерованих акордів і використання їх в каденційних зворотах.

Матеріали: 1-6

Тема 7.2. Модуляція в тональності другого ступеня спорідненості. – 4 год.

Мета: набуття навичок сприйняття колористичної та експресивної сторони гармонії в її ускладнених формах, усвідомлення художніх закономірностей композиторських нотацій XIX – XX ст.; осмислення функціональної природи альтерованих акордів, визначення певних змін в структурі акорду, аналізу та інтонування гармонічних зворотів з різними альтерованими акордами.

Матеріали: 1-6

Тема 7.3. Інтонаційні складності гармонічного сольфеджіо – 4 год.

Мета: набуття навичок визначення відхилень, засобу їх здійснення в межах періоду, відпрацювання співу гармонічних зворотів з відхиленням в тональності домінанти.

Матеріали: 1-6

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 6. Семінарське заняття №1. (2 год.)

1. Жанр хорової обробки для дитячого або жіночого колективу
2. Особливості компонування та аранжування творів для хору а capella.
3. Специфіка застосування елементів музичної мови в вокально-хоровому жанрі.

Змістовий модуль 7. Семінарське заняття №2. (2 год.)

1. Пісня для жіночого або дитячого голосу: особливості розбудови мелодики
2. Типи фактури в пісенних жанрах: історико-стильові особливості.
3. Особливості естрадного стилістики пісенного жанру: гармонічні, ладо-інтонаційні та ритмічні

IV. Навчально-методична карта дисципліни Музично-теоретичні студії: «Сольфеджіо» III курс

Разом 60 год.: лабораторні – 29 год., семінарські – 4 год., самостійна робота – 15 год., модульний контроль – 2 год., семестровий контроль – 10 год.							
Модулі	Змістовий модуль VI				Змістовий модуль VII		
Назва модуля	Хроматизм. Відхилення. Гармонічне сольфеджіо				Модуляція. Сильове сольфеджіо		
Кількість балів за модуль	130 балів				92 бали		
Лабораторні	6.1	6.2.	6.3.	6.4.	7.1.	7.2.	7.3.
Теми лабораторних занять	Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації	Відхилення в тональності першого ступеня спорідненості	Відхилення в тональності другого ступеня спорідненості	Інтонаційні складності гармонічного сольфеджіо	Модуляція в тональності першого ступеня спорідненості	Модуляція в тональності другого ступеня спорідненості	Інтонаційні складності стильового сольфеджіо
Лабораторні заняття (всього 165 балів)	(1+10)*2	(1+10)*2	(1+10)*2	(1+10)*3	(1+10)*2	(1+10)*2	(1+10)*2
Семінарські заняття (всього 22 бали)				1+10			1+10
Самостійна робота (всього 35 балів)	56	56	56	56	56	56	56
Види поточного контролю (всього 25 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)						
ІНДЗ/проект (всього 30 балів)	(30 балів)						
Підсумковий контроль (екзамен 60 балів)	ПМК – екзамен, усього – 277 балів, коефіцієнт 4,6						

V. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА (ПРОЕКТ)

Індивідуальна науково-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне науково-творче завдання (ІНТЗ) або проект з навчальної дисципліни Музично-теоретичні студії: Сольфеджіо - це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку та творчої діяльності, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНТЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної науково-пізнавальної та творчої діяльності.

Зміст ІНТЗ: завершена теоретична та практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь, навичок, отриманих під час лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовні типи проектів (творчих робіт):

- складання та презентація (виконання) завершеного музичного твору одно, дво або три частинної форми з використанням певних засобів музичної виразності;
- складання та/або виконання обробки для дитячого хору чи ансамблю народної пісні або якогось іншого музичного твору;
- складання вокального твору (пісня, романс) на заданий чи обраний поетичний текст з використанням вивчених акордових, гармонічних засобів та певних інтонаційних складностей та обов'язова презентація твору, що передбачає текстову анотацію, коментар автора/виконавця та безпосередньо виконання.

Оцінювання проектів (творчих робіт) передбачає сумарну оцінку як за готовий проект (музичний твір або окремий фрагмент музичної композиції), так і його виконання: технічне оформлення (нотний текст, аудіо-запис тощо), словесну презентацію (анотація, коментар, есе), презентацію виконавцем/автором.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ зп	Тема	Зміст завдання	Кількість годин	Література	Академ контроль	Бали
Змістовий модуль VI. Хроматизм. Відхилення. Гармонічне сольфеджіо						
6.1	Гармонічні звороти в умовах ладової альтерації	– Інтонувати: • звукоряди трьох видів мажору і мінору з метро-ритмічними труднощами в тональностях з 4-5 ключовими знаками; • мелодичні звороти, запропоновані викладачем, в тональностях до трьох ключових знаків	1	1,2,3	Усне опитування	5
6.2	Відхилення в тональності першого ступеня спорідненості	– Інтонувати: • звукоряди трьох видів мажору і мінору з метро-ритмічними труднощами в тональностях з 2-3 ключовими знаками;	1	1,2,3	Усне опитування	5
6.3	Відхилення в тональності другого ступеня спорідненості	– Інтонувати: • звукоряди трьох видів мажору і мінору з метро-ритмічними труднощами в тональностях з 4-5 ключовими знаками;	1	1,2,3	Усне опитування	5
6.4.	Інтонаційні складності гармонічного сольфеджіо	– Інтонувати: • воголосні фрагменти поліфонічної фактури або триголосної хорової партитури, запропоновані викладачем	1	1,2,3	Усне опитування	5
Змістовий модуль VII. Модуляція. Сильове сольфеджіо						
7.1	Модуляція в тональності першого ступеня спорідненості	– Інтонувати: • звукоряди трьох видів мажору і мінору з метро-ритмічними труднощами в тональностях з 2-3 ключовими знаками; • мелодичні звороти, запропоновані викладачем, в тональностях до трьох ключових знаків; – Скласти мелодію з модуляцією, запропонованою викладачем, добрати супровід і записати в нотному зошиті. – Знайти в музичних творах з фаху приклади модуляцій, виписати, проспівати	4	1,2,3	Письмове та усне опитування	5
7.2	Модуляція в тональності другого ступеня спорідненості	– Інтонувати: • звукоряди трьох видів мажору і мінору з метро-ритмічними труднощами в тональностях з 2-3 ключовими знаками; • мелодичні звороти, запропоновані викладачем, в тональностях до трьох ключових знаків; – Скласти мелодію з модуляцією, запропонованою викладачем, добрати супровід і записати в нотному зошиті.	4	1,2,3	Письмове та усне опитування	5

		– Знайти в музичних творах з фаху приклади модуляцій, виписати, проспівати				
7.3	Інтонаційні складності стильового сольфеджіо	<ul style="list-style-type: none"> – Інтонувати: <ul style="list-style-type: none"> • звукоряди трьох видів мажору і мінору з метро-ритмічними труднощами в тональностях з 2-3 ключовими знаками; – Скласти мелодію (вальс, босанова) з відхиленнями, добрати супровід і записати в нотному зошиті. – Знайти в музичних творах з фаху приклади відхилень в тональності субдомінанти виписати, проспівати 	3	1,2,3	Письмове та усне опитування	5
Разом			15			35

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення із дисципліни Музично-теоретичні студії: Сольфеджіо оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
	Робота на лабораторних заняттях	11	15	165
	Робота на семінарських заняттях	11	2	22
	Модульні контрольні роботи	25	1	25
	Самостійна робота	5	7	35
	ІНДЗ	30	1	30
Всього без підсумкового контролю			277	
Підсумковий рейтинговий бал			60	

Коефіцієнт – 4,6

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; повідомлення, доповідь, реферат.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Розподіл балів, що присвоюються бакалаврам

Модулі							Модульна контрольна робота ЗМ6	ІНДЗ
Змістовий модуль VI (лабораторні, семінарські заняття, самостійна робота)				Змістовий модуль VII (лабораторні, семінарські заняття, самостійна робота)				
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	25	30
27	27	27	49	27	27	38		

Разом: 277 балів

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

1. За джерелом інформації:
  - *Словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
  - *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
  - *Практичні*: вправи, слуховий аналіз, читання з аркуша.
2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою, виконання індивідуальних навчальних проєктів, творчі завдання.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Робоча навчальна програма; збірки музичних диктантів та інтонаційних вправ; навчальні посібники; збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; комплект друкованих завдань для підсумкового контролю; завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни.

X. ПРИКЛАДИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Білет №1:

Налаштування в тональності:

- за камертоном, з подальшим оспівуванням звуків тонічного тризвуку;
- від попередньої тональності.

Інтонаційні вправи:

- звукоряди мажору та мінору в поступовому русі (вгору і вниз) з альтерацією нестійких ступенів ладу;
- двоголосні розспівки з хроматичними допоміжними та хроматичними звуками взятими стрибком і кілька пов'язаних між собою хроматичних звуків;
- інтервали та акорди від тону вгору або вниз у довільному порядку;

Сольмізація:

- одноголосна мелодія у класико-романтичному стилі з певними інтонаційними складностями;
- джазовий стандарт або уривок класичної арії (романсу, пісні тощо) з подальшим транспонування на два тони нижче;
- один з голосів хорової партитури, виконуючи при цьому хорову фактуру твору на музичному інструменті;

Слуховий аналіз:

- визначити інтервальну або акордову послідовність;
- визначити ланцюг відхилень у гармонічній послідовності;
- зазначити елементи музичної мови заграного на фортепіано музичного твору: форму, ладо-тональність, метро-ритмічні особливості, тощо;

Диктант:

- проспівати з назвою нот або заграти на музичному інструменті одноголосний уривок з певними ритмо-інтонаційними складностями;
- записати по пам'яті у заданій тональності уривок джазового стандарту;

Творче завдання:

- добір акомпанементу до заданої мелодії у різних фактурних варіантах;

- складання мелодичного фрагменту, що містить задані інтонаційні складності або метро-ритмічні особливості.

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА/ МАТЕРІАЛИ:

1. Виноградов Г. Интонационные сложности в курсе сольфеджио / Г. Виноградов. – М., 2008. – 128 с.
2. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень / Т. Павленко. – К.: Музична Україна, 2017. – 112 с.
3. Серебряный М. Сольфеджио на ритмоинтонационной основе современной эстрадной музыки / М. Серебряный ; переизд. 3. – К., 2002. – 246 с.
4. Симоненко В. Мелодии джаза. Антология / В. Симоненко. – К., 1984. – 215 с.
5. Ходоровська І. М. Збірник диктантів з сольфеджіо на матеріалі українського фольклору та музики українських композиторів/ І. Ходоровська; мультимедійний посібник. – К., 2014.
6. Онлайн-платформи:
<http://www.earbeater.com/online-ear-training>
<https://utheory.com/>
<https://www.musical-u.com/ear-training-exercises/>
<https://practicesightreading.com/>